

Uitnodiging tot samenwerking realisatie Eerste fase Marker Wadden, Rijkswaterstaat

De natuurwaarden van het Markermeer staan al geruime tijd onder druk. Rijk en Natuurmonumenten hebben een bijzonder en vernieuwend initiatief ontwikkeld om de kwaliteit van het Markermeer te verbeteren en nodigen partijen uit om aan te sluiten bij een in te richten samenwerkingsverband Eerste fase Marker Wadden. Lees verder

Inleiding

Eind april 2013 zijn de toekomstplannen van Rijk en regio voor het Markermeer gepubliceerd in de ontwerp Rijksstructuurvisie Amsterdam – Almere – Markermeer. In deze Rijksstructuurvisie staan de opgaven en keuzes op het gebied van woningbouw, bereikbaarheid en natuur. De ambitie is dat het gebied Amsterdam – Almere in de komende decennia verder uitgroeit tot een internationaal concurrerende Europese topregio.

Onderdeel van deze structuurvisie is het toekomstperspectief voor het Markermeer – IJmeer: het ontwikkelen van een Toekomstbestendig Ecologisch Systeem ('TBES') dat zorgt voor een kwalitatief hoogwaardige leefomgeving met aantrekkelijke natuur- en recreatiegebieden.

In het kader van bovengenoemd TBES heeft de Vereniging Natuurmonumenten een initiatief ontwikkeld gericht op een gefaseerde realisatie van grootschalige natuurontwikkeling in het Markermeer: de Marker Wadden. De Rijksoverheid wil met de realisatie van de Eerste fase Marker Wadden en daarnaast luwtemaatregelen Hoornse Hop de eerste stappen zetten op weg naar een TBES en heeft het initiatief van Natuurmonumenten omarmd. Beide partijen streven ernaar om de Eerste fase Marker Wadden in samenwerking met zowel publieke als private partners te realiseren.

Zoals in april 2013 in de Staatscourant (nummer 10683) is aangekondigd, heeft de Rijksoverheid samen met Natuurmonumenten het initiatief genomen voor de vorming van een samenwerkingsverband dat zich zal richten op de realisatie van deze Eerste fase Marker Wadden: een eiland met een omvang van circa 500 hectare.

Het is de uitdrukkelijke bedoeling dat aan bedoelde samenwerking meer partners zullen deelnemen, althans partijen die daarin geïnteresseerd zijn de gelegenheid te bieden samen te werken aan de realisatie van de Eerste fase Marker Wadden. Partijen die daarvoor in aanmerking willen komen, kunnen zich tot uiterlijk 28 oktober 2013 aanmelden. Selectie zal op transparante en objectieve wijze plaatsvinden aan de hand van de in deze uitnodiging beschreven criteria. Overigens zij er voor de duidelijkheid op gewezen dat de selectie van partners voor bedoelde samenwerking buiten het toepassingsbereik van Richtlijn 2004/18/EG valt. Er is geen sprake van een overheidsopdracht. Het gaat hier om een vrijwillige en onverplichte uitnodiging voor een publiek – private samenwerking waar partijen die voor deelname in die samenwerking in aanmerking komen dat volledig voor eigen rekening en risico zullen doen: de Rijksoverheid verleent geen vergoeding voor werkzaamheden die de partners zullen leveren in het kader van het samenwerkingsverband.

Ten behoeve van de afweging om partner te worden van het project Eerste fase Marker Wadden, wordt hierna verder ingegaan op de Marker Wadden in zijn grotere geheel, op het project Eerste fase Marker Wadden, op de eerste schets van het samenwerkingsverband om te komen tot realisatie van bedoelde eerste fase en op de criteria die worden gehanteerd voor toetreding tot het samenwerkingsverband.

Marker Wadden

De natuurwaarden van het Markermeer staan al lange tijd onder druk. Doordat het Markermeer is afgesloten van het IJsselmeer is het Markermeer een vrijwel afgesloten systeem met een kleibodem die erodeert tot slib. Dat slib komt onder invloed van wind en golfslag in beweging, vormt 'slibwolken' en vertroebelt het water. Over grote oppervlaktes ligt een slibdeken die het bodemleven verstikt en de voedselketens van watervogels en vissen verstoort. Daarnaast kent het Markermeer nauwelijks natuurlijke oevergebieden en zijn de recreatieve belevingsmogelijkheden beperkt.

Marker Wadden is een bijzonder plan voor de aanleg van natuureilanden in het Markermeer. Het totale plan richt zich op het ontwikkelen van een beleefbaar natuurgebied c.q. landschap zowel onder als

boven water in totaal ter grootte van ongeveer 10.000 hectare. De aanleg van Marker Wadden geeft een positieve impuls aan de ecologische kwaliteit van het Markermeer, verkleint de geschetste slibproblematiek en levert een positieve bijdrage aan de Natura 2000-doelen en andere ecologische doelstellingen voor het Markermeer.

Eerste fase Marker Wadden

De eerste fase Marker Wadden betreft de realisatie van een eiland, ter grootte van ongeveer 500 hectare. De kosten verbonden aan de voorbereiding en realisatie van die eerste fase zijn geraamd op EUR 75 miljoen, waarvan de Rijksoverheid EUR 30 miljoen voor haar rekening neemt en waaraan Natuurmonumenten EUR 15 miljoen bijdraagt. Het is de bedoeling om (een deel van) de aanvullende EUR 30 miljoen bijeen te brengen door de inbreng van nieuwe partners die hierbij worden uitgenodigd om deel te nemen.

Schets samenwerking

De maatschappelijke effecten van Marker Wadden zijn meervoudig. Naast de directe positieve effecten op de natuur en recreatie in het Markermeer zal tevens de visstand verbeteren en zal de regionale toegevoegde waarde van economische activiteiten (waaronder recreatie) toenemen. Ook bevordert Marker Wadden een aantal innovaties op het gebied van de Deltatechnologie.

Het bovenstaande betekent dat (lokale) overheden, natuur- en recreatieorganisaties, de (water)bouwsector, (sport)vissers en het brede bedrijfsleven een belang kunnen hebben bij het ontwikkelen van de eerste fase Marker Wadden. Met deze aankondiging worden partijen uitgenodigd hun interesse kenbaar te maken om deel te nemen in een (verder) in te richten samenwerkingsverband waartoe de Rijksoverheid en Natuurmonumenten eerder dit jaar het eerste initiatief hebben genomen.

Na selectie van partijen om als partners van de Rijksoverheid en Natuurmonumenten samen te werken aan de realisatie van de eerste fase Marker Wadden, zal in gezamenlijk overleg een samenwerkingsovereenkomst worden uitgewerkt waarin de rechtsverhouding tussen alle partners zal worden vastgelegd. In een eerste schets van de essentialia van die samenwerking laat deze zich als volgt kenmerken.

Het samenwerkingsverband c.q. de partners daarin is (zijn) gericht op het financieren en realiseren van de eerste fase van de Marker Wadden en het natuurbehoud c.q. de natuurcreatie in dit gebied. Daarbij gaat het onder meer om:

- het vaststellen van de scope, financiering en planning;
- het (doen) voorbereiden van de plan- en projectvorming;
- het zorgen voor financiële middelen benodigd voor de realisatie;
- het ondersteunen van de aanbestedende dienst/opdrachtgever bij de verdere planvoorbereiding en de aanbesteding (uitvraag) van de werkzaamheden;
- het voeren van de regie op de realisatie;
- het nemen van voortgangsbesluiten;
- het natuurbehoud c.q. de natuurcreatie (na realisatie van de Eerste fase Marker Wadden).

Het samenwerkingsverband zal gebaseerd worden op een tussen de partners te sluiten samenwerkingsovereenkomst. Het samenwerkingsverband zal geen rechtspersoonlijkheid hebben. Uitgangspunt is dat iedere partij voor eigen rekening en risico deelneemt. In de samenwerkingsovereenkomst zullen onder meer afspraken worden vastgelegd over:

- inbreng van de partners;
- zeggenschap van de partners, naar rato van hun financiële inbreng;
- governance;
- sturing van de voorbereiding en realisatie van de Eerste fase Marker Wadden (welke werkzaamheden door de Rijksoverheid zullen worden aanbesteed voor zover er sprake is van aanbestedingsplichtige opdrachten);
- risicomanagement;
- communicatie;
- overlegstructuren;
- taakverdeling.

Besprekingen over de samenwerkingsovereenkomst zullen geschieden met respect voor de positie van ieder van de beoogde partners en de omvang van hun inbreng. De beoogde partners geven door middel van hun opstelling in de besprekingen steeds blijk van een positieve en constructieve grondhouding gericht op de voortgang en succesvolle afronding van het project Eerste fase Marker Wadden. Mocht een of meer van de beoogde partners de voortgang van de besprekingen en/of het sluiten van een overeenkomst belemmeren, dan staat het de overige beoogde partners in redelijkheid vrij om gezamenlijk door te gaan en bedoelde niet-meewerkende partij(en) verder te passeren. De

selectie als beoogd partner, geeft dan ook geen recht op een overeenkomst. Voorts onderhandelen partijen voor eigen rekening en risico. Mocht met een of meer van de beoogde partners geen overeenkomst tot stand komen, dan kunnen zij geen aanspraak maken op een vergoeding van door hen gemaakte kosten of overige beweerde schade. De beoogde partners dragen zelf alle kosten die zij maken voor deelname aan de besprekingen over de samenwerkingsovereenkomst, hun aanmelding en toetreding.

De Rijksoverheid is en blijft ('bloot') eigenaar van het projectgebied van het project Eerste fase Marker Wadden. De Rijksoverheid is voornemens om de betreffende gronden in dat gebied in erfpacht uit te geven. Uitgifte daarvan zal geschieden tegen marktconforme voorwaarden en de inhoud van de erfpachtovereenkomst zal in lijn zijn met het model voor erfpachtovereenkomsten dat het Rijksvastgoed- en ontwikkelingsbedrijf ('RVOB') hanteert voor vergelijkbare erfpachtovereenkomsten. Bedoeld model kan worden opgevraagd via de website van het RVOB: http://www.rvob.nl/domeinnoz_sites/objects/36b/32k/7c2561b7d7e5bd953e6e81149e8fe/algemene_erfpachtsvoorwaarden_materieel_beheer.pdf.

Betreffende gronden zullen vermoedelijk worden uitgegeven aan een of meer van de partners in het samenwerkingsverband. De Rijksoverheid – meer in het bijzonder Rijkswaterstaat – blijft onveranderd verantwoordelijk voor het waterbeheer in het gebied. De toekomstige erfpachter(s) zal (zullen) zich dienen in te zetten voor natuurbehoud c.q. natuurcreatie in het gebied.

De beoogde uitgifte in erfpacht valt niet onder het toepassingsbereik van Richtlijn 2004/18/EG omdat geen sprake is van een overheidsopdracht. Evenmin is sprake van een concessieovereenkomst voor diensten, omdat slechts een zuivere grondtransactie zal plaatsvinden.

Aanmeldingsprocedure en criteria

Planning

- Informatiebijeenkomst gegadigden 2 oktober 2013
- Sluiting aanmelding voor deelname aan samenwerking 28 oktober 2013
- Selectie week 44 2013
- Gesprekken met geselecteerde partijen week 45 – 47 2013
- Bekendmaking samenstelling Samenwerkingsverband 2 december 2013
- Verdere (plan)voorbereiding en aanbesteding 2014
- Start realisatie Marker Wadden Fase 1 2015
- Oplevering Marker Wadden Fase 1 2020

Criteria

De toetreding als partner in het samenwerkingsverband ten behoeve van de verdere voorbereiding en realisatie van de eerste fase Marker Wadden is onderworpen aan een aantal criteria.

Eisen gesteld aan gegadigde c.q. 'aanmelder':

- dient (aantoonbaar) te beschikken over een organisatie om een constructieve bijdrage te kunnen leveren aan het samenwerkingsverband en de realisatie van het project Eerste fase Marker Wadden;
- dient aan te tonen dat hij kan voldoen aan het doen van de hieronder beschreven financiële bijdrage, desgewenst kan geëist worden dat voor de nakoming daarvan zekerheid gesteld wordt, bijvoorbeeld in de vorm van een bankgarantie;
- affiniteit met Marker Wadden: deze affiniteit is aan te tonen door het aanleveren van twee referenties die gaan over natuurontwikkeling (per referentie maximaal 1 A4).

Eisen gesteld aan de aanmelding van de gegadigden c.q. 'aanmelders':

- een visie (max. 3 A4) op de Eerste fase Marker Wadden en de eigen bijdrage aan de Eerste fase Marker Wadden (toegevoegde waarde), met daarin aandacht voor:
 - o inbedding in eigen strategie: aan te tonen door in de visie te beschrijven op welke wijze Marker Wadden bijdraagt aan de doelstellingen van de organisatie;
 - o inbedding in positionering, profilering en externe communicatie: aan te tonen door in de visie te beschrijven welke betekenis en rol Marker Wadden heeft in de positionering, profilering en externe communicatie;
 - o inbedding in beleid voor Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen: aan te tonen door in de visie te beschrijven op welke wijze Marker Wadden ingebed wordt in het beleid ten aanzien van Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen;
- commitment aan het project Eerste fase Marker Wadden: dit commitment is aan te tonen door de vastgelegde bereidheid om (max. 2 A4):

- o tot en met de realisatie van de eerste fase van Marker Wadden (voorzien in 2020) betrokken te zijn bij het project;
- o een eerste, initiële financiële bijdrage te doen ten behoeve van de (verdere) voorbereiding en realisatie van de eerste fase Marker Wadden ter grootte van EUR 1.000.000. Uitgangspunt is dat de bijdrage in cash wordt gedaan, bespreekbaar is de bijdrage 'in kind'/'in natura' te doen onder de voorwaarde dat die inbreng daadwerkelijk een waarde vertegenwoordigt van EUR 1.000.000. Het staat partijen vrij een grotere initiële financiële bijdrage te doen;
- o een inspanningsverplichting aan te gaan voor een verdere financiële bijdrage aan het project van circa EUR 4.000.000. Uitgangspunt is dat de bijdrage in cash wordt gedaan, bespreekbaar is de bijdrage ten dele 'in kind'/'in natura' te doen onder de voorwaarde dat de inbreng in totaal daadwerkelijk een waarde vertegenwoordigt van EUR 4.000.000. De bijdrage mag deels bestaan uit cofinanciering vanuit bijvoorbeeld Europese of andere fondsen. De uitwerking van deze inspanningsverplichting zal worden getoetst op kansrijkheid en bijdrage aan de doelen van Marker Wadden;
- o met een directielid om niet zitting te nemen in het samenwerkingsverband en deel te nemen aan de overleggen hiervan.

De gegadigden c.q. 'aanmelders' dienen rekening te houden met en er expliciet mee akkoord te gaan dat de partners in het samenwerkingsverband niet gerechtigd zullen zijn om (bepaalde onderdelen van) uitvoeringswerkzaamheden op zich te nemen. Zij kunnen dus niet deelnemen aan aanbestedingen (of andere vormen van opdrachtverlening) die zullen worden gehouden ten behoeve van de (verdere) voorbereiding en realisatie van de Eerste fase Marker Wadden.

Partijen die willen deelnemen aan het samenwerkingsverband, wordt verzocht bovenstaande producten als bijlagen bij hun aanmelding aan te leveren. Hierbij dient tevens een door een vertegenwoordigingsbevoegde persoon (te bewijzen aan de hand van een uittreksel van de Kamer van Koophandel of vergelijkbaar) ondertekende verklaring te zitten, waarin de aanmelding wordt onderschreven.

Beoordeling en selectie

De aanmeldingen worden beoordeeld door een commissie bestaande uit twee personen die daartoe zijn aangesteld door de Rijksoverheid en twee personen daartoe aangesteld door Natuurmonumenten onder voorzitterschap van een onafhankelijke voorzitter.

Informatie

Nadere informatie over het voorgenomen Rijksbeleid in het Markermeer en het initiatief Marker Wadden is te vinden via www.markerwadden.info en www.rraam.nl/MarkerWadden.

Voor een afspraak of een verzoek om nadere informatie over het project en de procedure kunt u mailen naar info@markerwadden.nl.

Informatiebijeenkomst

Op woensdag 2 oktober 2013 van 14.00 uur tot 16.00 uur vindt op Gasterij Stadzigt (Naardermeer), Meerkade 2 te Naarden, een informatiebijeenkomst plaats waarin een toelichting wordt gegeven op het project Eerste fase Marker Wadden, op het beoogde samenwerkingsverband en op de criteria. Er is dan tevens ruimte voor het stellen van vragen. Aanmelden voor deze informatiebijeenkomst is vrijblijvend en kan via info@markerwadden.nl.

Aanmelden

Aanmelden voor het samenwerkingsverband Eerste fase Marker Wadden dient schriftelijk te geschieden. De aanmelding moet uiterlijk 28 oktober 2013 om 14.00 (op straffe van ongeldigheid van de aanmelding) zijn ontvangen door:

Rijkswaterstaat Midden-Nederland
T.a.v. de heer ir. B. Viveen
Zuiderwagenplein 2
8224 AD Lelystad

Elke partij die een aanmelding indient, krijgt een gedagtekende ontvangstbevestiging.

Alle aanmelders wordt gevraagd hun aanmelding mondeling toe te lichten. De gesprekken vinden in de periode van 4 november 2013 tot en met 22 november 2013.

Bekendmaking partners samenwerkingsverband

De bekendmaking van de beoogde partners voor de verdere samenwerking ten behoeve van Eerste Fase Marker Wadden vindt plaats op 2 december 2013.

Voorafgaand aan het bekendmaken van de beoogde partners van het samenwerkingsverband wordt iedere aanmelder geïnformeerd over hoe zijn aanmelding is beoordeeld. Iedere aanmelder wordt in de gelegenheid gesteld daarover vragen te stellen. Voorts beschikt iedere aanmelder over een termijn van twintig dagen waarbinnen hij een kort geding ten overstaan van de voorzieningenrechter te Den Haag tegen de afwijzing aanhangig dient te hebben gemaakt, een en ander op straffe van het verval van het recht daartoe.

Partijen die zich niet kunnen verenigen met de opzet als hier verwoord wordt – in het kader van schadebeperking – verzocht binnen een termijn van zes weken na publicatie van deze uitnodiging hun eventuele bezwaren kenbaar te maken en rechtsmaatregelen te treffen, een en ander op straffe van het verval van het recht daartoe. Voor de goede orde zij opgemerkt dat de bestuursrechtelijke bezwaar- en beroepsprocedure hierop niet van toepassing is. Men dient zich tot de bevoegde burgerlijke rechter te wenden.